

พื้นที่การท่องเที่ยวในวัดพุทธศาสนา: วัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลา กัง

The Tourism Area in Buddhist Temples : Wat Rongkhun and Wat Huayplakang.

Received : March 26, 2019

Revised : May 20, 2019

Accepted : June 30, 2019

พระมหาพุดงศักดิ์ เสสปุณโญ¹

Phramaha Phadungsak Sesapoonyo

บทคัดย่อ

บทความเรื่อง พื้นที่การท่องเที่ยวในวัดพุทธศาสนา: วัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลา กัง มีวัตถุประสงค์ เพื่อเสนออบริบทและการจัดพื้นที่การท่องเที่ยวในวัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลา กัง วัดร่องขุ่น เป็นวัดเก่าแก่ของหมู่บ้านร่องขุ่น ห่างจากตัวเมืองเชียงรายไปทางทิศใต้ 13 กิโลเมตร พ.ศ. 2540 ผู้สร้างวัด ร่องขุ่น คือ อาจารย์เฉลิมชัย โภเชตพิพัฒน์ เป็นบุคคลในหมู่บ้าน เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียง มีอุดมการณ์ในการ สร้างวัดร่องขุ่น 3 ประการ คือสร้างเป็นพุทธบูชา เป็นสมบัติของชาติและให้เป็นศิลปะประจำชาติที่ 9 ส่วนวัดห้วยปลา กัง เป็นวัดร้างมานาน พื้นที่เป็นเนินดอย ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ 15 กิโลเมตร ในพ.ศ. 2548 พระอาจารย์พงษ์ชัย ติสสิว์สิ เป็นผู้ริเริ่มก่อสร้าง มีอุดมการณ์เพื่อให้เป็นศูนย์รวม จิตใจของชาวพุทธ เป็นวัดที่มีแนวคิดแบบพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน

พื้นที่ท่องเที่ยวในวัดร่องขุ่นมี 5 แห่ง วัดห้วยปลา กัง มี 2 แห่ง วัดทั้งสองแห่งใช้การจัดพื้นที่ด้วย หลักสับปาย 7 ทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน วัดร่องขุ่นสร้างด้วยการนำของมวลรวม วัดห้วยปลา กัง สร้าง ด้วยการนำของพระภิกษุ ทั้งสองวัดมีความสืบสานในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน วัดห้วยปลา กัง มีบรรยาการของ วัดมากกว่าวัดร่องขุ่น แต่อย่างไรก็ตามทั้งสองวัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวในวัดพุทธศาสนาที่ได้รับความ นิยมอย่างสูงในจังหวัดเชียงราย

คำสำคัญ: วัดร่องขุ่น, วัดห้วยปลา กัง, การท่องเที่ยว, พื้นที่ท่องเที่ยวในวัดพุทธศาสนา.

¹ ครุพะสันศีลธรรมในโรงเรียน วัดพระแก้ว (พระอารามหลวง) จังหวัดเชียงราย

Abstract

This article, The Tourism Area in Buddhist Temples : Wat Rongkhun and Wat Huayplakang, has objectives to provide the context and to organize tourism in Wat Rongkhung and Wat Huayplakang. Wat Rongkhun is an ancient temple of Rongkhun village, 13 kilometers south of Chiang Rai. Chaloemchai Kositpipat is a famous artist in the village. In B.E. 2540, he had three ideologies to build Wat Rongkhun, including, to create as a Buddhist shrine, to create as a national treasure, and to create as the fine art of King Bhumibol Adulyadej (the 9th king). While, Wat Huayplakang is a long abandoned temple, a hillside area 15 kilometers northwest of the city. In B. E. 2548, PhraPobchok Tissawongso began construction. The ideology is to be the center of the Buddhist mind. It is a temple with Mahayana Buddhist concept.

There are 5 places in Wat Rongkhun and 2 places in Wat Huayplakang as the tourism area. Both temples have organized the tourism area based on the 7 Sappaya Principle with the same and different concepts. Wat Rongkhun was built with the introduction of lay people, while, Wat Huayplakang was built with the introduction of the monks. Both temples give a different sense of travel. Wat Huayplakang has more atmosphere of the temple than Wat Rongkhun. However, both temples are a popular tourist attraction in Chiang Rai.

key word: Wat Rongkhun, Wat huayplakang, Tourism, Tourism area in Buddhist temples.

บทนำ

การท่องเที่ยว (Tourism) เป็นความประณานของมนุษย์อันลึกซึ้งที่มีอยู่ร่วมกันอย่างกว้างขวาง ที่สนใจทำความรู้จักคนอื่น และคาดหวังว่าจะนำไปสู่ความเข้าใจตนเองเป็นการตอบแทน การท่องเที่ยวเป็นการสำรวจค้นหาและการผสมผสานที่จะมองและอาจนำไปสู่ความเข้าใจโลกที่อาศัย องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization:UNWTO) ได้พยากรณ์ไว้ว่า ในปี พ.ศ. 2563 จะมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำนวน 1,600 ล้านคน โดยภูมิภาคที่มีแนวโน้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวอุดหนาแน่น คือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียใต้ โดยกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะเป็นจุดหมายปลายทางแห่งใหม่ที่นักท่องเที่ยวต้องเดินทางเข้ามาย่างต่อเนื่อง และUNWTOคาดการณ์ว่า พ.ศ. 2563 จีนจะเป็นตลาดส่องออกและนำเข้านักท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดในโลก (สุดเด่น วิสุทธิลักษณ์, 2558: 10)

นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มสนใจการท่องเที่ยวเป็นพิเศษ เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (spiritual Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) เป็นต้น การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติ การบริการศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีเป็นต้นทุนในการดำเนินการและสร้างความดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว วัด โบราณ หรือสถานสถานของวัด เวียง วัง โดยมีเป้าหมายการจัดเป็นพื้นที่ในการส่งเสริมให้เป็นเส้นทางการท่องเที่ยว เวียง วัง วัดในพระพุทธศาสนา จากงานวิจัยพบข้อมูลว่า วัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ชาวไทยและต่างชาตินิยมเป็นอันดับต้น ๆ โดยเฉพาะวัดที่เป็นแหล่งโบราณสถานสำคัญ การท่องเที่ยกลุ่มเจดีย์พระธาตุต่าง ๆ โดยผู้โดยสารเดือนปีเกิด เป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) การท่องเที่ยวเชิงพุทธ (Buddhist Tourism) เป็นต้น (มัลลิกา ภูมิรัตน และคณะ, 2559: 43)

จังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดอยู่เหนือสุดของประเทศไทย เป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวในอันดับต้น ๆ ของประเทศไทย ในปี 2561 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ชูภาพลักษณ์ให้จังหวัดเชียงรายเป็น 1 ในเมืองรอง คือ Go Local จาก 55 จังหวัด ที่มีจุดเด่นทางด้านธรรมชาติที่งดงาม ชุมชนมีอัตลักษณ์เฉพาะตัว มีอาหารถิ่นสไตล์ล้านนา พร้อมทั้งเป็นเมืองที่โดดเด่นด้วยศิลปะหลายแขนง ในแผนกวิสาหกิจของ ททท. ปี 2560 – 2564 ได้กำหนดแผนการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองรอง จังหวัดเชียงรายเป็นพื้นที่นำร่องในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 3 ด้านหลักคือ ด้านเศรษฐกิจด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม นับตั้งแต่ปี 2560 – 2561 พบว่าการเติบโตรายได้จากการท่องเที่ยวอยู่ที่ 5 เบอร์เซ็นต์ ในเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2560 จังหวัดเชียงรายมีอัตราการเติบโตของรายได้ทางการท่องเที่ยวอยู่ที่ 8.24 เบอร์เซ็นต์ คิดเป็น 6,917 ล้านบาท การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เปิดโครงการ “เชียงราย แต่ แต่” เป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายในฐานะเมืองต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพที่ยั่งยืน และททท.ได้จัดแนวคิด “Chiang R A I” (เชียงราย) เพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวจังหวัดเชียงราย ด้วยความรู้ ความรู้ ความเข้าใจ อย่างถูกต้องและลึกซึ้งผ่านการใช้อักษร “R, A, I” สื่อความหมายในการค้นหาสุนทรียภาพของการท่องเที่ยวเชียงราย คืออักษร R สื่อความหมายด้วยคำว่า “Relax” คือความผ่อนคลาย ความสนุก ด้วยธรรมชาติบริสุทธิ์สวยงาม ที่พัก ร้านอาหาร ร้านกาแฟ อาหารถิ่น อักษร A สื่อความหมายของการสัมผัสด้วยคำว่า “Art” สุดยอดศิลป์ปั้น สุดยอดศิลปะอยู่ที่เชียงราย นักท่องเที่ยวที่ซึ่งชอบงานศิลปะ

ເສພສຸນທີ່ຢູ່ພາກຈາກງານສຶກປັ້ນຄຽງ ສຶກປັນແໜ່ງໜາດີ ບ້ານສຶກປັນ ເຊື່ອມໂຢງກັບແລ່ງທ່ອງທີ່ຢ່າ ເປັນພື້ນທີ່ແໜ່ງ ເມື່ອງສຶກປະ ມີວັດພະສິງທີ່ພະອາຮາມຫລວງ ວັດພະແກ້ວພະອາຮາມຫລວງ ວັດຮ່ອງໜຸ່ນ ວັດຮ່ອງເສື່ອເຕັ້ນ ວັດຫ້ວຍ ປລາກັ້ງ ວັດພະຮາຕຸເຈີຍຫລວງ ວັດປໍາສັກ ວັດພະຮາຕຸພາເຈາ ພິພິຮັກັນທີ່ບ້ານດຳ ຊົວສຶກປະ ໂກສຶກປີໄຕຍວນ ບ້ານດອຍດິນແດງ ພິພິຮັກັນທີ່ອຸປະກຳເປັນດັ່ນ ແລະ ອັກຊຣ | ສື່ວຄວາມໝາຍທີ່ດີ ຄື່ອ “Inspiration” ການສ່ວັງແບບ ບັນດາລາໃຈ ຈາກການທ່ອງທີ່ຢ່າ

วัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลากังเป็นจุดเด่น เป็นสัญลักษณ์หรือเป็น landmark ของจังหวัดเชียงราย ที่นักท่องเที่ยวมีจุดหมายปลายทาง ที่จะต้องไปให้ได้เพื่อชมความงามของอลงการของสถาปัตยกรรมร่วมสมัยในรัชกาลที่ 9 อันโดดเด่นและเด่นดังของวัดและพบกับผู้ที่สร้างวัดทั้งอาจารย์เฉลิมชัย โภชิตพิพัฒน์ แห่งวัดร่องขุ่นหรือที่นักท่องเที่ยว华尔ต์ชาติรัฐกันคือวัดขาว White temple วัดร่องขุ่นยังติด 10 อันดับสถาปัตยกรรมก่อสร้างสุดล้ำสร้างสรรค์ระดับโลกและ 1 ใน 5 วัดมหัศจรรย์ของโลก พระอาจารย์พบโชค ติสสสวัสดิ์ แห่งวัดห้วยปลากังซึ่งเป็นวัดมีศิลปสถาปัตยกรรมเจื่อนผสมผสานล้านนา การจัดพื้นที่วัดเป็นแนวติมายาน แม้จะเป็นวัดสังกัดถ.erawat ก็ตาม อีกทั้งเป็นที่กล่าวขานกันทั่วไปว่าพระอาจารย์ทรงคุณด้านโหรศาสตร์แม่นยิ่ง หากนักท่องเที่ยวได้มีโอกาสพบท่านและรับธรรมจากท่านนับเป็นวาราชน

สำหรับเนื้อหาในบทความนี้ ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อเสนอบริบทและการจัดพื้นที่การท่องเที่ยวในวัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลากรัง ซึ่งทั้งสองวัดคิดมีบริบทของวัดและการจัดพื้นที่ในวัดได้อย่างน่าสนใจและเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวอย่างกว้างขวาง เป็นการสอดรับกับโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว “เชียงราย แต่ แต่” ในอัตลักษณ์ผ่านงานศิลปะ ที่เป็น Art คือสุดยอดศิลปิน สุดยอดศิลปะ การจัดพื้นที่ การท่องเที่ยวในวัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลากรัง ผู้เขียนจะนำแนวคิดเรื่อง “สัปปาย 7” คือสถานที่สบายน้ำ สภาพเอื้อเกื้อกูลเหมาะสมสมอันวายหนุนสำหรับการท่องเที่ยวในวัด มาประยุกต์วิเคราะห์ประกอบ ในการเขียนบทความครั้งนี้ ในส่วนของบริบทผู้เขียนจะกล่าวถึงบริบทที่ตั้งและแนวคิดในการสร้างวัดทั้งสอง การจัดพื้นที่ท่องเที่ยวในวัด ผู้เขียนจะเสนอตามหลักสัปปายะ 7 คือ 1) อาวาสสัปปายะ สถานที่ในการจัดให้เที่ยวในวัด 2) โครงการสัปปายะ ร้านค้าของวัดหรือแบรนด์ของวัด 3) ภัสสสัปปายะ ข้อมูลของวัดแนวทางในการปฏิบัติธรรมในวัด 4) บุคคลสัปปายะ ทีมงานในการบริหารและบริการนักท่องเที่ยว 5) โภชนสัปปายะ แหล่งอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว 6) อุตสัปปายะ การจัดการสิ่งแวดล้อม 7) อิริยาบถสัปปายะ สิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวภายในวัด

บริบทวัดร่องข่นและวัดห่วยปลาดง

ที่ตั้งและการเดินทางสู่วัดร่องขุน

วัดร่องขุ่นตั้งอยู่ที่หมู่บ้านร่องขุ่น ตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย อยู่ทางด้านทิศใต้ของตัวเมืองเชียงราย ห่างจากตัวเมือง 13 กิโลเมตร ห่างจากถนนสายเอเชีย (ถนนใหญ่) 100 เมตร ถนนสายแยกไฟแดงถนนสายน้ำตกคุนกรรณ์ ไว้บูรณะอุด

การเดินทางรถยนต์ หากเดินทางจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนสายกรุงเทพฯ – เชียงราย (ถนนพหลโยธิน หมายเลข 1/A2) ผ่านจังหวัดพะเยา อำเภอแม่ใจ เข้าสู่อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ข้ามสะพานแม่ลำภูถึงแยกปากทางแม่สรวย (แยกอำเภอแม่สรวย – เชียงราย) มุ่งตรงไป 10 กิโลเมตร ก่อนถึง 3 แยก

ขุนกรณ์ ประมาณ 200 เมตร หากมองด้านซ้ายมือสามารถเดินทางเข้าสู่วัดสีขาวสะดุดตา ถึงทางแยก เลี้ยวซ้ายมือเข้าไป 100 เมตรถึงวัดร่องขุ่นอันลือนาน หรือเดินทางจากเชียงใหม่ – เชียงราย ประมาณ 180 กิโลเมตรด้วยรถยนต์ส่วนตัวหรือรถยนต์บริการสาธารณะ

การเดินทางจากสถานีขนส่งบิน กรุงเทพฯ – เชียงราย ปัจจุบันมีหลายสายการบินที่มุ่งหน้าสู่เชียงรายวันละหลายเที่ยวบิน เมื่อถึงสนามบินนานาชาติเชียงราย สามารถเดินทางด้วยรถยนต์บริษัททัวร์ แท็กซี่สนามบิน รถเช่า หรือด้วยขนส่งสาธารณะอื่น ๆ ใช้เวลาจากตัวเมืองเชียงรายถึงวัดร่องขุ่น ราว 30 นาที

แรงบันดาลใจสร้างวัดร่องขุ่น

วัดร่องขุ่นมีมาพร้อม ๆ กับหมู่บ้านร่องขุ่น เป็นวัดประจำหมู่บ้านไม่ปรากฏปีที่สร้าง ต่อมาปี พ.ศ.2540 อาจารย์เฉลิมชัย โฉมิตรพัฒน์ ซึ่งเป็นผู้ที่เกิดในหมู่บ้านร่องขุ่นเห็นสภาพหมู่บ้านมาตั้งแต่เด็ก ๆ และเป็นเด็กยากจน ห่างไกลความเจริญ พอมีข้อสังสัยจึงได้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างวัด อาจารย์เฉลิมชัย โฉมิตรพัฒน์ ได้เล่าไว้ในเว็บไซต์ของวัดร่องขุ่น แรงบันดาลใจการสร้างวัดเกิดจากเหตุ 3 ประการคือ

1) สถาบันชาติ อาจารย์เล่าว่า เราเกิดมาบนแผ่นดินไทยในหมู่บ้านเล็ก ๆ ซึ่งว่าบ้านร่องขุ่น จังหวัดเชียงราย เกิดมาไม่มีไฟฟ้า ใช้บริการหมอดำแยกชื่อ ยายตุ่น ดึงอกมาจากห้องแม่ “เลือดรอนแมต กบ แผ่นดินนี้ ผมรักบ้านเมืองประเทศไทยของประเทศไทยของผม” ตอนเป็นเด็กอาจารย์ปราณจะเป็นทหารรับใช้ชาติ บ้านเมือง แต่เรียนไม่เก่ง แต่wardรูปเก่งมาก จึงหวังว่าสักวันหนึ่งข้างหน้าจะสร้างงานศิลปะให้ยิ่งใหญ่ฝากรไว้ เป็นสมบัติของแผ่นดินเกิด

2) สถาบันศาสนา อาจารย์เล่าว่า มันเป็นเหมือนห่วงหานมอันแคลมคอมพอดมาที่ใจเมื่อจิต พยศ ธรรมะเหมือนน้ำเย็นดับความเราร้อนลึก ๆ ในจิตและเป็นน้ำอุ่น ๆ ให้อาจารย์ได้อุ่นจิต เมื่ออาจารย์มี อาการหวัดผวากลังในสัจธรรม การพบสัจธรรมของพระพุทธเจ้า อย่างเข้าใจเข้าถึงอย่างลึกซึ้ง จึงเป็น สร้างพุทธศิลป์เป็นพุทธบูชา

3) สถาบันพระมหาภัตtriy อาจารย์เล่าว่า เมื่อครั้งที่อาจารย์เรียนอยู่ที่คณะจิตกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร เคยได้ยินครูบาอาจารย์พูดถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 9) ว่า พระองค์เคยรับสั่ง “งานศิลปะประจำรัชกาลของเราไม่เห็นมี ทุกรัชกาลเขามีงานศิลปะที่แสดง เอกลักษณ์กันทุกรัชกาล วัดวาอารามที่สร้างกันใหม่ ๆ ก็ยังยึดอิทธิพลศิลปะเก่า ๆ อยู่ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงบันดาลใจสร้างพุทธศิลป์ เป็นศิลปะประจำรัชกาลที่ 9”

ที่ตั้งการเดินทางวัดห้วยปลา ก

บริบทที่ตั้งและการเดินทางสู่วัดห้วยปลา ก

วัดห้วยปลา ก ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 553 หมู่ 3 ตำบลริมกอก อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของตัวเมืองเชียงราย การเดินทางไปวัดห้วยปลา ก ด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล โดยใช้เส้นทางจากถนนพหลโยธิน ผ่านขาขึ้นสู่จังหวัดเชียงราย เข้าตัวเมืองเชียงราย ผ่านห้าแยกอนุสาวรีย์ พญาเมืองราย ขึ้นสะพานแม่น้ำกอก ลงแล้วจะลอดความเร็วเลี้ยวซ้าย เข้าบริเวณแยกไฟแดงเข้าหมู่บ้านบ้านใหม่ ตำบลริมกอก มุ่งหน้าตรงไป ผ่านสวนอาหารเอกอิชา พบทาง 3 แยกเลี้ยวขวาไปทางตำบลแม่ยิว ผ่านไปประมาณ 1 กิโลเมตร จะพบป้ายบอกทางเข้าวัดอยู่ขวามือ ตรงเข้าไปตามป้ายบอกทาง หรือการเดินทางด้วยบริการรถยนต์เช่า หรือรถบริการสาธารณะก็สามารถไปถึงได้

แรงบันดาลใจในการสร้างวัด

วัดห้วยปลา ก ั ง เดิมที่เป็นวัดร้าง ไม่ปราภูหลักฐานในการสร้าง ต่อมาแรก ๆ มีพระสงฆ์เดินทางแวงเวียนมาอยู่โดยการปักกุด ต่อมาวันที่ 19 พฤษภาคม 2548 พระอาจารย์พบโชค ติสสโนโธ ได้เดินทางมาปฏิบัติธรรม เห็นว่าวัดร้างบนดอยเล็ก ๆ แห่งนี้เหมาะสมที่จะได้พัฒนาเป็นจุดรวมศรัทธาของชาวพุทธในหมู่บ้านนี้และประชาชนทั่วไป จึงได้ตั้งเป็นสำนักสงฆ์ห้วยปลา ก ั ง ขึ้น

ภูมิหลังพระอาจารย์พบโชค ติสสโนโธ เป็นชาวบ้านตลาดสำรอง ตำบลพังตระ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นบุตรคนที่ 4 ในครอบครัว ตั้งแต่วัยเยาว์จนเติบใหญ่ พระอาจารย์พบโชคแวนเวียนอยู่ในวิถีทางโลก ได้รู้ได้เห็นในความไม่เที่ยงแท้แน่นอน ทั้งสุขทุกข์เกิดแก่เจ็บตาย จนทำให้รู้สึกเบื่อหน่าย และเกิดศรัทธาอย่างแรงกล้าในพระพุทธศาสนา จึงได้ขออนุญาตมารดาบิดาอุปสมบทเมื่ออายุ 38 ปี วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2540 ณ พัทธสีมาวัดบางกระวนาราม ตำบลหนองกลางนา อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี โดยมีพระครูบรรพตพัฒนาคุณ เป็นพระอุปัชฌาย์ ได้รับฉายาว่า ติสสโนโธ (ผู้อยู่ในวงศ์ของพระติสส) หลังจากอุปสมบทแล้ว พระอาจารย์พบโชค จำพรรษาที่วัดบางกระวนาราม ปฏิบัติครูบาอาจารย์ ศึกษาพระธรรมวินัย ปฏิบัติพระกรรมฐาน ต่อมาได้กราบลาพระอุปัชฌาย์ เดินทางขึ้นเหนือเพื่อแสวงหาในทางการปฏิบัติธรรมและได้จำพรรษา ณ วัดร่องราร เป็นเวลา 8 พรรษา

ด้วยปณิธานที่แรงกล้า ในการพื้นฟูปฏิสังขรณ์วัดร้างในหมู่บ้านให้กลับรุ่งเรือง เพื่อเป็นสถานที่ทำบุญของชาวบ้านญาติโยมและญาติทั้งหลาย โดยได้รับคำแนะนำจากพระครูวิจิตรปัญญาภิวัฒน์ พ่ออุ้ย ผัด พร้อมด้วยคณะผู้ครุฑารา เริ่มแต่เป็นสำนักสงฆ์ห้วยปลา ก ั ง ให้กลับเป็นวัดขึ้นมาอีกครั้ง ต่อมาวันที่ 24 กรกฎาคม 2552 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ประกาศตั้งให้เป็นวัด โดยมีชื่อว่า “วัดห้วยปลา ก ั ง” โดยมีพระอาจารย์พบโชค ติสสโนโธ เป็นเจ้าอาวาสรูปแรก

จากข้อมูลบริบทที่ตั้งและแนวคิดในการสร้างวัดนั้น พบว่า บริบทของวัดทั้งสอง วัดร่องขุ่นเดิมที่เป็นวัดประจำหมู่บ้านเล็ก ๆ ไม่ใหญ่โตให้ผู้คนในหมู่บ้านได้ทำบุญ เป็นศูนย์รวมใจของคนในหมู่บ้านไม่เป็นที่รู้จักของสังคม ไม่มีโครงสร้างที่จะไปเที่ยว มีบทบาทเหมือนวัดชนบททั่วไป ไม่มีการบริหารจัดการใด ๆ ปล่อยให้เป็นไปตามกระบวนการทางวิถีของพุทธศาสนา ไม่มีกิจกรรมใดไม่มีศิลปะใดให้สนใจ พระสงฆ์สามเณรปฏิบัติกิจสัง净ไปตามวิถีที่ควรจะเป็น วิถีดังกล่าวของวัดเริ่มเปลี่ยนแปลง วิถีของพระสงฆ์สามเณรก็เริ่มเปลี่ยน ในปี 2540 เมื่อแนวคิดของการสร้างวัดจากวัดประจำหมู่บ้านจะให้เป็นวัดที่ยิ่งใหญ่ และดังระดับโลก คนสร้างเป็นชาวราษฎร พร้อมทั้งมีรูปแบบการบริหารจัดการ

วัดห้วยปลา ก ั ง มีบริบทแตกต่างจากวัดร่องขุ่นชัดเจน คือ เป็นวัดร้าง ไม่ปราภูมีบทบาทใด ๆ ในวิถีพุทธ ตั้งอยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองเชียงราย อยู่บนดอยเล็ก ๆ ในปี 2548 พัฒนาจากสำนักสงฆ์เล็ก ๆ ไม่มีโครงสร้าง อาศัยกำลังเพียงพระภิกษุรูปหนึ่งมีอุดมการณ์อันแรงกล้าด้วยหัวใจแห่งพระโพธิสัตว์ แนวคิดของหมายความ และวิชาความรู้ที่เชี่ยวชาญคือไหรศาสตร์ที่แม่นยำ ในการช่วยเหลือผู้คน จนเป็นที่กล่าวขานของสังคมทั่วไป จึงเกิดเป็นวัดห้วยปลา ก ั ง อันลือนามของวิถีแห่งเจ้าอาวาสที่มีหัวใจของพระโพธิสัตว์ และสถาปัตยกรรมของวัดเป็นแนวคิดที่มีความหมาย ในขณะที่ท่านเป็นพระเครวตสังกัดมหานิกาย

อย่างไรก็ตาม ทั้งวัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลา ก ั ง แม้จะมีแนวคิด หลักการ การบริหารจัดการวัดที่แตกต่างกัน แต่ทั้งสองวัดกลับขึ้นชื่อของการจัดสถานที่ให้เป็นพื้นที่การท่องเที่ยวในวัดเกิดขึ้นในจังหวัด

เชียงราย อย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน จนเป็นที่กล่าวขานของชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาถึงถิ่นจังหวัดเชียงรายเป็นเหตุสำคัญ

การจัดพื้นที่การท่องเที่ยวในวัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลากรัง

ปฏิเสธไม่ได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั่วโลกที่ได้รับความนิยมและเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวที่จะไปเยี่ยมชมสถานที่นั้น ๆ ให้ได้ คือ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากเครื่องมืออันทรงพลังเทคโนโลยีการถ่ายภาพที่ทันสมัย ง่ายต่อการใช้ ง่ายต่อการส่งข้อมูลภาพ สถานที่ เรื่องราว เส้นทาง อาหาร เสื้อผ้า บุคคล ของกินของฝาก จากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่งอย่างไม่มีขีดจำกัด วัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลากรังนับได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและชาวต่างประเทศ ที่ได้มารับสัมผัสสถานที่ทั้งสองและได้ส่งข้อมูลเหล่านี้ให้กันและกันมาแล้วนับครั้งไม่ถ้วน ส่วนหนึ่งมาจากหลักการจัดพื้นที่ของวัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลากรังให้เป็นที่น่าเที่ยวชม อย่างประทับใจ ผู้เขียนเห็นว่าหากจะประยุกต์หลักธรรมาภิบาลพุทธศาสนา สำหรับการจัดพื้นที่ท่องเที่ยวของวัดทั้งสองแห่งนั้นด้วยหลักสับปายะ 7 จะจัดได้ดังนี้

1. อาวาสสับปายะ สถานที่ที่เกื้อหนุนอำนวยความสบายนะ หมายความว่าการท่องเที่ยวในวัด วัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลากรังมีรูปแบบการจัดพื้นที่ให้เที่ยวในวัด เมื่อนอนกันและต่างกันคือ

1.1 วัดร่องขุ่นมีพื้นที่สำหรับการท่องเที่ยวหลักมี 5 แห่งคือ

1) พระอุโบสถสีขาว การสร้างอุโบสถของวัดร่องขุ่น ที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวไปทั่วโลกนั้น นอกจากจะเป็นอุโบสถสีขาวทั้งหลังแล้ว ยังมีลวดลายปูนปั้นด้วยศิลปะที่งดงามพร้อมทั้งมีการแทรกด้วยหลักคิดทางพระพุทธศาสนา โดยอาจารย์เฉลิมชัย โฉมชิพพัฒน์ ศิลปินผู้สร้างตั้งใจจะสร้างงานพุทธศิลป์ถวายเป็นงานศิลปะประจำรัชกาลที่ 9 ภายในพระอุโบสถไม่มีฐานชักขรุ่มีเมื่อนวัดทั่วไปแต่ประกอบด้วยภาพวาดพระพุทธรูปขนาดใหญ่ มีพระพุทธรูปปางสมาริตติ์แบบลอยและพระพุทธรูปพระปางมารวิชัยแบบเฉลิมชัยสไตร์ ผนังภายในอุโบสถเป็นศิลปะภาพวาดเรื่องราวอยู่ในยุคแบบเฉลิมชัยสไตร์แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเข้าไปภายในอุโบสถต้องพบแนวคิดอยู่สองอย่างคือความทุกข์และความสุข สีขาวของพระอุโบสถหมายถึง พระบริสุทธิคุณของพระพุทธเจ้า สะพานสำหรับเดินเข้าสู่ตัวพระอุโบสถ หมายถึงการเดินข้ามจากวัฏสงสารสู่พุทธภูมิ เนื่องจากความหมายถึงกิเลสในใจ สันรากของสะพานมีสูรอมกันข้างละ 8 ตัว 2 ข้างรวมเป็น 16 หมายถึงอุปกิเลส 16 กึงกลางของสะพานมีเข้าพระสุเมรุดอกบัวทิพย์มี 4 ดอกใหญ่ตั้งทางขึ้นอุโบสถ หมายถึงชั้มพระอุริยเจ้า 4 องค์ คือ พระสีดาบัน พระสกิทากามีพระอนาคต พระอรหันต์ บันไดทางขึ้น มี 3 ขั้น หมายถึงไตรลักษณ์ คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

2) หอศิลป์วัดร่องขุ่น เป็นที่เก็บรวบรวมผลงานของอาจารย์ เฉลิมชัย โฉมชิพพัฒน์ นับหลาบร้อยชิ้น ที่ล้ำค่าทั้งงานภาพวาด งานปั้น งานหล่อ มีมูลค่ามหาศาล มีการจัดวางแสดงไว้อย่างดงาม หอศิลป์เป็นการบริการให้เข้าชมฟรี ได้รับความสนใจของนักท่องเที่ยวท่องโลก

3) บ่อน้ำอธิษฐานจิตของทุกศาสนา เป็นแนวคิดของการทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมและเป็นการใช้จ่ายเงินภายในวัดที่ใช้ความงามศิลปะ ภายในโดยมีบ่อน้ำ มีดอกบัวอยู่ในกลางน้ำบ่อ ทุกคนที่มาอยากรอชิษฐานจิต ได้โอนเหรียญขนาดต่าง ๆ เพื่อให้ตกลงในดอกบัว เหรียญบาทไม่ได้ก็เปลี่ยนเป็นเหรียญห้าบาท เปลี่ยนเป็นเหรียญสิบบาทเป็นกลวิธีของการหาเงินที่ใช้ศิลปะ

4) ศิลปะพาณิชย์ คือการเขียนใบโพธิ์ที่มีความงดงาม ซึ่งคนมาเที่ยววัดต้องการที่จะถ่ายอะไรบางอย่างและอธิษฐานจิตอะไรสักอย่างเพื่อคนที่ตนเองรัก จึงเขียนแล้วนำไปโพธินั้นไปแขวนไว้อย่างงดงาม เป้าหมายคือเพื่อจะเป็นการให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินแล้วมีส่วนร่วมในการสร้างวัดและมีเป้าหมายคือจะได้บันทึกทำลายสถิติโลกหรือ World record ในอนาคต

5) โรงปั้น โรงหล่อ วัดร่องขุนนั้นอาจารย์เฉลิมชัย โฉมิตรพิพัฒน์ มีช่างที่ฝึกฝนอบรมสร้างมาเอง มีช่างหลายรุ่นเพื่อจะได้สืบท่อซึ่งศิลปะแบบเฉลิมชัยสโตร์ซึ่งไม่สามารถที่จะรับคนที่จะจากศิลปะจากสถานบันต่าง ๆ ทั้งหมดเป็นคนในพื้นที่ ทำงานในโรงปั้นและโรงหล่อของวัดอย่างเป็นระบบ

1.2 วัดห้วยปลา ก้มีการจัดพื้นที่สำหรับการท่องเที่ยวภายในวัด 2 แห่งคือ

1) พับโขคธรรมเจดีย์หรือพับโขเจดีย์ สูงโดดเด่นเป็นสิ่งที่น่าสนใจของวัดห้วยปลา ก้มองเห็นได้ในระยะไกล ตอนกลางคืนยิ่งเห็นได้ชัดเจนเมื่อเปิดไฟบนพับโขคธรรมเจดีย์ เป็นเจดีย์รูปทรงแปลงตาไม่เหมือนเจดีย์อื่น ๆ เป็นทรงแหลมศิลปะจีนผสมผสานศิลปะล้านนาหลังคาสีแดง พระอาจารย์พับโขค ตีสุสิริส ได้เล่าว่า พับโขคธรรมเจดีย์เกิดจากการเห็นนิมิตขณะจลัมตวนอน วิศวกรผู้ออกแบบมาจากผู้ครรภาราที่มีดูดงแล้วประสบความสำเร็จในชีวิต ออกทุนก่อสร้างโดยเครษฐีชาวใต้หันที่มีดูดงแล้วเกิดความครรภาราเลื่อมใส มีรูปปั้นมังกรประกอบบันไดที่ข้างขวางอย่างงดงามและอีกจำนวน 108 ตัว เกิดจากอาการอาพาธแล้วรักษาอย่างไรก็ไม่หาย เมื่อได้นิมิตเห็นจึงได้สร้างปราภ្យว่าอาการอาพาธได้หายไป เจดีย์ประกอบด้วย 9 ชั้น ชั้นที่ 1 มีองค์เจ้าแม่กวนอิมองค์ใหญ่ปางประทับพร แกะด้วยไม้จันทน์หอมที่นำมาจากประเทศจีน อินเดีย พม่า ชั้นที่ 2 เจ้าแม่กวนอิมปางประทับยืน ชั้นที่ 3 เจ้าแม่กวนอิมปางประทับนั่ง ชั้นที่ 4 ประดิษฐานหงวงพ่อพุทธสocrasalong ชั้นที่ 5 เจ้าแม่กวนอิมปางพันมือ ชั้นที่ 6 ประดิษฐานรูปเหมือนสมเด็จพระพุฒาจารย์ หลวงปู่โต พรหมร์สี และหงวงปุ่วหดเหยียบน้ำทะลедี ชั้นที่ 7 ประดิษฐานพระพุทธรูปปางนาคปรก ชั้นที่ 8 ประดิษฐานพระสังกัจจายนะ หรือพระศรีอริยเมตไตรยเทพเจ้าแห่งความสำเร็จ รั่วray ประทานทรัพย์ ชั้นที่ 9 ประดิษฐานพระอิศวารหรือพระศิริ

2) องค์เจ้าแม่กวนอิมปางประทับนั่งบนฐานดอกบัวหงายขนาดใหญ่สูงเท่าตึก 25 ชั้น มีลิฟท์บริการขึ้นลง ครั้งละ 20 บาน ขึ้นชั้นบนสุดเป็นห้องแสดงสถาปัตยกรรมปูนปั้นปางต่าง ๆ ของเจ้าแม่กวนอิม และชั้นบนสุดสามารถมองเห็นทัศนียภาพของตัวเมืองจังหวัดเชียงรายได้ชัดเจน กล้ายเป็นสิ่งมหัศจรรย์และสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย

2. โครงการสปป. สถานที่ท่องเที่ยวเป็นประจำหรือที่ควรไป ที่นักท่องเที่ยวไปแล้วไม่ควรพลาด คือร้านของฝากของขึ้นชื่อของสถานที่นั้น ๆ วัดร่องขุนและวัดห้วยปลา ก้มีรูปแบบการจัดพื้นที่สำหรับการท่องเที่ยวแบบวัดสมัยใหม่ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการสร้างวัดมีวิธีการจัดการ เพื่อให้มีรายได้ดีแล้วดี คือ

1) วัดร่องขุน มีแบรนด์สินค้าที่เป็นลิขสิทธิ์ของอาจารย์เฉลิมชัย โฉมิตรพิพัฒน์ทั้งหมด มีรูปวาดขนาดต่าง ๆ ราคาต่างกัน เสื้อยืดคอกลม เสื้อหม้อห้อม หมวก ร่ม พัด หนังสือ สมุด ที่มีรูปวาดหรือศิลปะของวัดร่องขุนอยู่บนสินค้าต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวได้ซื้อเป็นของที่ระลึก ซึ่งมีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศสนใจสินค้าของวัดเป็นรายได้ส่วนหนึ่ง

2) วัดหัวยปลา ก็ ไม่มีแบรนด์สำหรับให้นักท่องเที่ยวได้ซื้อเป็นที่ระลึกเหมือนวัดร่องขุ่น แต่มีสิ่นค้าบุญที่ทางวัดได้จัดเตรียมไว้ให้สำหรับผู้มาเที่ยวทำบุญ เช่น เสื้อสกรีนรูปพืชธรรมชาติ หรือ สิ่งอื่น ๆ ทำบุญตามกำลังศรัทธา

3. ภัสดสสปปายะ การได้รับข้อแนะนำแนวทางในการปฏิบัติตัวในวัดให้ได้รับความสุขด้วย ข้อปฏิบัติในการเที่ยววัดขึ้นชื่อในจังหวัดเชียงรายทั้ง 2 วัดนี้มีข้อเหมือนกันและแตกต่างกันอยู่คือ

1) วัดร่องขุ่น มีที่มานของวัด อยู่ประจําที่ต่าง ๆ ของวัดที่ค่อยๆ แลให้ข้อแนะนำสำหรับ นักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบมากกว่าวัดหัวยปลา ก็ สืบเนื่องจากมีนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเป็นชาวไทยแล้ว ยังมีนักท่องเที่ยวอีกส่วนหนึ่งเป็นชาวต่างชาติ วัดร่องขุ่นจึงมีข้อปฏิบัติที่เคร่งครัดกว่าวัดหัวยปลา ก็ ทั้ง เรื่องการแต่งกาย การห้ามจับต้องสถาปัตยกรรมของวัด การสวมรองเท้า การห้ามถ่ายภาพในอุโบสถ การ ทิ้งขยะ การเข้าห้องน้ำ โดยเฉพาะการเข้าใช้บริการห้องน้ำของนักท่องเที่ยวชาวจีนแผ่นดินใหญ่ ที่ไม่รู้ วิธีการปฏิบัติของการใช้ห้องน้ำที่งดงามและสะอาดของวัดร่องขุ่น ทำให้อาจารย์เฉลิมชัย โภชิตพิพัฒน์ ได้ ประกาศงดให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวจีนเป็นข่าวดังข้ามประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม การเที่ยววัดร่องขุ่น ได้รับการต้อนรับดีจากทีมงานของวัดเป็นอย่างดี

2) วัดหัวยปลา ก็ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนไทยในจังหวัด คุณต่างจังหวัดและ ชาวต่างชาติมีไม่นัก มีที่มานให้ข้อแนะนำข้อมูลของวัด จึงไม่ประสบปัญหาในข้อปฏิบัติแต่อย่างใด อีก ทั้งการไปเที่ยววัดหัวยปลา ก็ นักท่องเที่ยวสามารถ แล้วบังไปกราบไหว้ของพราจากเจ้าแม่กวนอิม ไปเพื่อถู ดวงชะตาจากพระอาจารย์พบปีช ติสสิวีสิ เหล่านี้ จึงแตกจากวัดร่องขุ่น

4. บุคคลสสปปายะ เจ้าของสถานที่ ทีมงานในการบริการ ทีมงานบริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งสอง วัดมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ วัดร่องขุ่นบุกบาทของผู้นำในวัดไม่ใช่พระเจ้าวาราส แต่เป็นอาจารย์ เฉลิมชัย บางที่ทำให้หลายคนเข้าใจว่า วัดร่องขุ่นไม่มีพระประจำอยู่ แค่เป็นวัดสำหรับท่องเที่ยวเท่านั้น เพราะไม่มีบรรยายกาศของการทำบุญ ถวายทานต่าง ๆ เมื่อวัดทั่วไป ไม่พบเจ้าวาราสหรือพระสงฆ์ สามเณร เดินไปไหนก็พบแต่ทีมงานพนักงานของวัดเท่านั้น หากแต่วัดหัวยปลา ก็ พระอาจารย์พบปีช มี เป้าหมายว่า ให้วัดเป็นสถานที่ของการไหว้พระ ขอพร ปลดทุกข์โศกและช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ตาม หลักการของพระโพธิสัตว์เจ้าแม่กวนอิม จึงมีข้อแตกต่างของเจ้าของสถานที่ ที่เมื่อวันก่อนคือ ทีมงาน บริการดูแลของวัดหัวยปลา ก็ เป็นคนหนุ่มสาวแต่งกายด้วยชุดขาวสุภาพเรียบร้อย มีความเป็นวัดมากกว่า

5. โภชนสสปปายะ ความสุขด้วยการด้านโภชนการ อาหารการกิน หรือแหล่งอาหารสำหรับ นักท่องเที่ยว พบฯ ทั้งสองวัดมีข้อเหมือนกันและต่างกัน ที่เหมือนกัน คือ นับแต่วัดร่องขุ่นและวัดหัวยปลา ก็ กล้ายเป็นแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ทำให้รับ ฯ วัดทั้งสองแห่ง มีร้านอาหาร ร้านกาแฟ เครื่องดื่ม ของฝากและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ก็มีมากตาม แต่วัดร่องขุ่นเป็นระบบเป็นระเบียบสะอาด ซึ่งได้รับการอบรมแนะนำจากผู้สร้างวัด ดังนั้น ผู้มาค้าขายประกอบกิจกรรมบริเวณรอบวัดร่องขุ่นจึงถือว่า เป็นระบบ ด้านวัดหัวยปลา ก็ มีข้อต่าง คือ วัดมีโรงทานพบปีชซึ่งเป็นอาหารเจ บริการสำหรับนักท่องเที่ยว และส่วนหนึ่งรอบ ฯ วัดด้านล่างเชิงดอยมีร้านอาหาร ร้านกาแฟ ที่พัก ไว้ค่อยให้บริการนักท่องเที่ยว เช่นเดียวกันกับวัดร่องขุ่น ดังนั้น เรื่องความสุขด้วยอาหารของด้านอาหาร จึงไม่เป็นปัญหาของนักท่องเที่ยว นับว่าทั้งสองวัดทำให้เกิดรายได้แก่ชุมชนท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก

6. อุตสาหกรรม ความสะดวกสบายเรื่องบรรยายกาศ สิ่งแวดล้อม ความหมายของการจัดพื้นที่คือ การจัดการสิ่งแวดล้อมดีงามยิ่งยืน สืบเนื่องจากการสร้างวัดทั้งสองวัด เป็นวัดที่เกิดใหม่ผู้สร้างมีวิสัยทัศน์ อุดมการณ์ นโยบาย เป้าหมายในการสร้างที่ชัดเจน ดังนั้น การจัดการเรื่องของสถานที่ สิ่งแวดล้อมจึงมีความแตกต่างจากวัดทั่ว ๆ ไป

1) วัดร่องขุ่นภัยให้การบริหารจัดการของอาจารย์เฉลิมชัย โภชิตพิพัฒน์ เป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ มีวิสัยทัศน์ นโยบาย อันเกิดจากประสบการณ์การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ทั่วโลก ตัวของผู้สร้างวัดจึงเป็นแบรนด์ เป็นนักสร้างแบรนด์ นักออกแบบที่ใช้สีเขียวเป็นไปตามจินตนาการผสมผสานกับพุทธศิลป์มีเป้าหมายของวัดชัดเจนคือ ให้เป็นวัดที่นักท่องเที่ยวทั่วโลกต้องมาดูมาตรฐานพุทธศิลป์แผ่นดินดังนั้น การว่าระบบเบี่ยงของวัดจึงมีการใช้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมเข้าจัดระบบของวัด นักท่องเที่ยวที่เข้าชมวัดร่องขุ่นจึงพบแต่ความสวยงาม สะอาด เรียบร้อยผสมผสานกับศิลปะทุกตารางนิ้วพื้นที่ของวัด นักท่องเที่ยวที่ไปจึงอยากรู้ทุกแง่มุมของวัด นักท่องเที่ยวที่เข้าชมวัดร่องขุ่น

2) วัดห้วยปลากร้าว เป็นวัดสร้างใหม่เข่นกัน ภายใต้การบริหารจัดการของเจ้าอาวาสคือ พระอาจารย์พงษ์ชัย ติสุสวัสดิ์ ซึ่งมีอุดมการณ์ วิสัยทัศน์ นโยบาย ที่ชัดเจนเข่นกัน ดังนั้น การจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดก็เป็นรูปแบบวัดมหานาถ ทั้งสิ่งก่อสร้าง การจัดรูปแบบของวัดหนักไปทางมหานาถหรือวัดในทางพุทธศาสนา แต่อย่างไรก็ตาม วัดห้วยปลากร้าว มีการจัดระบบเบี่ยงภายนอกในวัดให้สะอาด เรียบร้อยแบบพระสงฆ์จัด การสร้างหรือการทำสิ่งโดยอยู่ที่ผู้บริจาคราชทวาร หรือสิ่งที่เป็นมิตร (friendly) สำหรับนักท่องเที่ยว จากการจัดอันดับของเวปไซต์ roughguides นักท่องเที่ยวโหวตจัดอันดับประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 5 จาก 10 ประเทศ ให้เป็นประเทศที่เป็นมิตรที่สุดในโลก จังหวัดเชียงรายมีวัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลากร้าว ที่สร้างความประทับใจด้วยรอยยิ้ม อัญเชิญสิ่ยใจคอ อาหารและสิ่งแวดล้อมธรรมชาติแล้ว ยังมีการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อคนทั่งมวลหรือการออกแบบที่เป็นมิตร (friendly design) ก็เป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การจัดการพื้นที่ของวัดเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง วิถีทางประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ นอกจากผู้สูงอายุแล้วยังมีเด็ก คนพิการ นับแต่จะมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ผู้คนเหล่านี้มีกำลังทรัพย์ กำลังศรัทธาที่อยากรู้สึกตื่นเต้นเดียวกับนักท่องเที่ยวปกติอีก 1

7. อุริยาสส์ปปายะ สิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวภายนอกในวัด หรือสิ่งที่เป็นมิตร (friendly) สำหรับนักท่องเที่ยว จากการจัดอันดับของเวปไซต์ roughguides นักท่องเที่ยวโหวตจัดอันดับประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 5 จาก 10 ประเทศ ให้เป็นประเทศที่เป็นมิตรที่สุดในโลก จังหวัดเชียงรายมีวัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลากร้าว ที่สร้างความประทับใจด้วยรอยยิ้ม อัญเชิญสิ่ยใจคอ อาหารและสิ่งแวดล้อมธรรมชาติแล้ว ยังมีการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อคนทั่งมวลหรือการออกแบบที่เป็นมิตร (friendly design) ก็เป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การจัดการพื้นที่ของวัดเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง วิถีทางประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ นอกจากผู้สูงอายุแล้วยังมีเด็ก คนพิการ นับแต่จะมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ผู้คนเหล่านี้มีกำลังทรัพย์ กำลังศรัทธาที่อยากรู้สึกตื่นเต้นเดียวกับนักท่องเที่ยวปกติอีก 1

1) วัดร่องขุ่น ตามที่ทราบแล้วว่า การสร้างวัดมีเป้าหมายเพื่อให้คนทั่วโลกได้เดินทางมาเที่ยวชมวัด ดังนั้น สิ่งใด ๆ ก็ตามที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว วัดร่องขุ่นได้จัดทำและจัดทำค่อนข้างสมบูรณ์ สถานที่จอดรถบัส รถตู้ รถส่วนตัว ทางวัดได้จัดสถานที่จอดไว้อย่างเป็นสัดส่วน สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในวัด เช่น ห้องน้ำ ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ มีทางลาดที่ได้มาตรฐานเพื่อให้คนทั่งมวลได้เข้าถึงพุทธศิลป์เฉลิมชัยสไตร์ มีห้องน้ำบริการอย่างเพียงพอ สะอาด สำหรับคนป่วย ผู้สูงอายุ และคนพิการ

2) วัดห้วยปลากร้าว นับเป็นวัดที่มีการจัดพื้นที่สำหรับคนทั่งมวลเข่นเดียวกัน แต่มีข้อพิเศษเนื่องจากวัดเป็นลักษณะโดย ทางวัดจึงจัดสถานที่สำหรับรถบัส รถตู้ รถส่วนตัวอีก 1 อย่างเพียงพอ มีเจ้าหน้าที่คอยดูแล บริการ ที่พิเศษ คือ ทางวัดมีรถไฟฟ้า บริการฟรีเพื่อขนส่งนักท่องเที่ยวจากสถานจอดรถด้านล่างเข้าสู่วัด หรือพระที่พับโขคธรรมเจดีย์ และเจ้าแม่กวนอิมองค์ใหญ่ มีลิฟท์สำหรับน้ำ

นักท่องเที่ยวขึ้นสูงขั้นที่ 25 ขององค์เจ้าแม่กวนอิน ห้องน้ำของวัดห้วยปลากัง มีไว้บริการอย่างเพียงพอ แยกชายหญิงชัดเจน มีเจ้าหน้าที่ดูแลความสะอาด มีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการเช่นกัน

สรุป

นักท่องเที่ยวมีได้ต้องการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจเท่านั้น แต่นักท่องเที่ยวมีความประสงค์ที่จะใช้การท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ทำความเข้าใจจิตวิญญาณของพื้นที่ผ่านการเป็นส่วนหนึ่งของสถานที่ที่ตนไปเยือนและมุ่งหวังที่จะเพิ่มพูนศักยภาพของตนเองผ่านประสบการณ์ตรงจากการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้น ๆ อย่างประทับใจและพร้อมที่จะกลับมาอีกรังห้ามมิโอกาสเวลาและเงินอื้ออำนวย

พื้นที่ท่องเที่ยวในวัดพุทธศาสนา : วัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลากัง เป็นการสร้างพื้นที่ทึ่งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมขึ้นมาใหม่ วัดทั้งสองแห่งเป็นความงใจหรือเจตนาของผู้สร้างที่จะวางตำแหน่งของวัดให้เป็นแห่งท่องเที่ยวเชิงพระพุทธศาสนาผ่านพุทธศิลป์ที่โดดเด่นนับว่าวัดร่องขุ่นมี 1 ชุดรากสและวัดห้วยปลากัง มี 1 พระ เป็นแบรนด์ของวัด สะท้อนได้ว่า บุคคลทั้งสองคือแบรนด์ที่เป็นตัวแทนของวัดหรือบุคลิกภาพของการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาที่โดดเด่น (พระแบรนด์คือพลังขับเคลื่อนองค์กรสู่ชัยชนะทางธุรกิจ) ถือเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัดเชียงราย การส่งเสริมการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวสู่จังหวัดเชียงราย นำมาซึ่งการสร้างอาชีพการจ้างงานในภาคการท่องเที่ยวโดยตรงและการจ้างงานในภาคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามมาเกิดการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนอื่น ๆ ในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดใกล้เคียง นำไปสู่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของหัวด ชุมชน ครัวเรือน การจัดพื้นที่ท่องเที่ยวในวัดพุทธศาสนาเพื่อสัมผัสสถาปัตยกรรมด้านศาสนา วัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลากังตลอดถึงวัดอื่น ๆ สถานที่ท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาอื่น ๆ นับวัดแต่ละได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น เมื่อโลกสังคมแห่งการสื่อสาร การเดินทางย่อโลกเข้าเป็นยั่นหนึ่งยั่นเดียวกันอย่างรวดเร็ว

บริบทของวัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลากังมีบริบทที่แตกต่างกัน ทั้งที่ตั้งและอุดมการณ์ในการสร้างวัด คือ วัดร่องขุ่นตั้งอยู่ทางทิศใต้ของตัวเมือง มีพัฒนาการมาจากการวัดประจำหมู่บ้านมาก่อน ปี 2540 อาจารย์เฉลิมชัย โมழิพิพัฒน์ ศิลปินแห่งชาติ มีแนวคิดสร้างวัดด้วยแรงบันดาลใจจาก 3 ประการ คือจากสถาบันชาติทำเพื่อชาติสร้างวัดเพื่อชาติเพื่อแผ่นดิน สถาบันพระพุทธศาสนาสร้างพุทธศิลป์เป็นพุทธบูชา และสถาบันพระมหาชัตตريย ซึ่งอาจารย์ได้รับใช้ถาวรงานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สร้างเป็นพุทธศิลป์ประจำรัชกาลที่ 9 การจัดพื้นที่ของวัดร่องขุ่นสำหรับให้นักท่องเที่ยวเข้าชมและสัมผัสถกับพุทธศิลป์ของวัด หรือศิลปะแบบเฉลิมชัยสไตร์ ประกอบด้วย อุโบสถสีขาวทึ่งหลัง หอศิลป์เฉลิมชัย บ่อน้ำ อธิฐานสำหรับทุกศาสนาได้โดยเนหริญสำหรับสี่ย่างไทยเป็นวิธีการให้นักท่องเที่ยวได้ใช้เงินของตนมีส่วนในการสร้างวัดอย่างมีศิลปะ ใบโพธิศิลปะพานิชย์ที่ทำให้ทุกคนทุกศาสนาจากนักท่องเที่ยวทั่วโลกได้มีส่วนร่วมและเป็นการสร้างรายได้อย่างมีศิลปะมีเป้าหมายเพื่อเป็นบันทึกสถิติโลก (world record) และโรงปั้นโรงหล่อศิลปะเฉลิมชัยสไตร์ เป็นการเปิดให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชมขั้นตอนวิธีการของการเตรียม ลวดลายต่าง ๆ

บริบทที่ตั้งและแรงบันดาลใจการสร้างวัดห้วยปลากัง วัดห้วยปลากังตั้งอยู่บันดอยโดดเด่น มองเห็นได้ในระยะไกล หรือตอนกลางคืนจากไฟประดับพืชครรภ์เจดีย์ อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของตัวเมือง ก่อตั้งในปี 2548 โดยพระอาจารย์พงษ์ชัย ติสสวงศ์ พระหมอดูที่ได้รับความเคารพนับถือ

และมีซื่อเสียงของจังหวัด วัดห้วยปลา ก็เป็นวัดร้างมาก่อนจึงไม่มีบทบาทประภูมิในเรื่องใด ๆ นับว่าเป็น อีกวัดหนึ่งที่มีการพัฒนาการทางท่องเที่ยวเชิงพุทธจนได้รับการกล่าวขานอย่างรวดเร็ว ส่วนหนึ่งมาจากผู้ ก่อตั้งวัดที่มีกิตติศัพท์ด้านการทำนายและการช่วยเหลือสังคมด้วยอุดมการณ์สร้างวัดให้เป็นที่พึ่งของ พุทธศาสนาในที่นี่ และความโดดเด่นของพุทธศิลปะแบบวัดพุทธมหายาน มีเจ้าแม่กวนอิมองค์ที่ใหญ่ ที่สุด ที่สูงที่สุดที่มีท่องเที่ยวของวัดห้วยปลา ก็คือ พพ.โพ.ช.ค.ธรรมเจดีย์ 9 ชั้น ที่มีศิลปะจีนผสมผสานล้านนา มังกร เจ้าแม่กวนอิมและสัตว์จากไม้ห้อม 3 ประเทศ เป็นพื้นที่ให้ท่องเที่ยวและเจ้าแม่กวนอิมองค์ใหญ่สูงท่าตึก 25 ชั้น ขึ้นบนสุดบริการนักท่องเที่ยวขึ้นลิฟท์เข้าชม เน้นสีขาวทั้งหมด เป็นเรื่องเกี่ยวกับเจ้าแม่กวนอิมและ มังกร

การจัดพื้นที่สำหรับนักท่องเที่ยวตามหลักสัปปายะ 7 วัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลา ก็มีการจัด พื้นที่สำหรับนักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางมายังวัดห้วยปลา ก็มีความคิดทางด้านอารมณ์ความรู้สึกแห่ง การเที่ยววัดก็แตกต่างกัน วัดร่องขุ่นมีความรู้สึกเหมือนไปเที่ยวพิพิธภัณฑ์หรือการเข้าชมจัดแสดงพุทธ ศิลปะที่แสดงไว้ถาวร แต่ขาดอารมณ์เหมือนไปวัดได้ทำบุญ สนทนากับพระหรือได้รับการต้อนรับพึงธรรม จากพระสงฆ์ที่เป็นเจ้าอาวาส อาวาสสัปปายะและบุคคลสัปปายะของวัดร่องขุ่นอาจขาดจิตวิญญาณของวัด ไป วัดห้วยปลา ก็มีเจ้าอาวาสที่สัมผัสรู้สึกได้ สนทนารธรรมหรือมีกิจกรรมภายในไทยธรรมได้ มีจิตวิญญาณ ของความเป็นวัดมากกว่า แต่อย่างไรก็ตามทั้งสองวัดมี อาวาสสัปปายะ โศกสัปปายะ ภัตตสัปปายะ บุคคลสัปปายะ โภชนสัปปายะ อุตุสัปปายะ และอุริยาณสัปปายะ เป็นเครื่องมือในการจัดพื้นที่ท่องเที่ยว ในวัดทางพระพุทธศาสนาครบถ้วน 7 สัปปายะ มากบ้างน้อยบ้างต่างกัน เพราะวัดทั้งสองแห่งมีการสร้างแบบ รณด์และวางแผนของวัดให้ประภูมิในสังคมต่างกัน

ถึงกระนั้นก็ตาม การเดินทางไปจังหวัดเชียงราย โดยมีเป้าหมายที่วัดร่องขุ่นหรือวัดห้วยปลา ก็ หรือสถานที่อื่น ๆ ย่อมได้สัมผัสรู้สึกว่า “Chiang Rai” เป็นจังหวัดที่อิงอิมมีตัวอักษรภาษาอังกฤษนับได้ 9 ตัวอักษรพอดี แต่ละตัวอักษร มีความหมายที่ดีคืออักษร C หมายถึง Change คือการเปลี่ยนแปลง อักษร H หมายถึง Happiness คือ ความสุข อักษร I หมายถึง Intend คือความมุ่งหมาย อักษร A หมายถึง Again คืออีกครั้ง อักษร N หมายถึง Nature คือธรรมชาติ อักษร G หมายถึง Good คือดี อักษร R หมายถึง Relax คือพักผ่อนหรือ ผ่อนคลาย อักษร A หมายถึง Art คือศิลปะ และอักษรตัวที่ 9 I หมายถึง Inspiration คือแรงบันดาลใจ รวมแนวคิด 9 ตัวอักษรได้ว่า หากเลือกที่จะไปเที่ยว “เชียงราย แต่ แต่” ชีวิตของนักท่องเที่ยวก็จะพบกับ การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี มีความสุข เพราะได้สัมผัสร่วมชาติ ศิลปะ ได้ผ่อนคลายพักผ่อน ชีวิตมี จุดมุ่งหมายเกิดแรงบันดาลใจ แล้วคุณจะกลับไปเที่ยววัดร่องขุ่นและวัดห้วยปลา ก็ อีกครั้ง

เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (13 พฤษภาคม 2561). เชี่ยงรายแต่แท้. ไทยโพสต์. น.พิเศษ. เที่ยวเอง. (8 ธันวาคม 2561). 10 ประเทศไทยเป็นมิตรที่สุดในโลกจากการให้ความนักเดินทาง. [ออนไลน์] จาก <https://www.tieweng.com/top-friendliest-people-in-the-world/>.

พระพรหมคุณภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2556). พจนานุกรมพุทธศาสนาฉบับประมวลศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พระพุทธศาสนาของธรรมสภา.

นลลิกา ภูมิชน และคณะ. (2559). แนวคิดการจัดการท่องเที่ยว (วัด) ในพระพุทธศาสนา: หลักการและวิธีปฏิบัติ. วารสารนจร. มุชยศาสตร์ปริทัศน์. 2 (2): 43.

วัดร่องขุ่น. (8 ธันวาคม 2561). การสร้างวัดร่องขุ่น. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.วัดร่องขุ่น.com>.

สุดแคน วิสุทธิลักษณ์. (2558). องค์ความรู้ว่าด้วยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ : คู่มือและแนวทางปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมวิทยาฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Jesper Kunde. (2547). อยากรดังต้องโดดเด่น. แปลโดย ดนัย จันทร์เจ้าฉาย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: เพียร์สัน เอ็นดูเคชั่น อินโดไชน่า.